รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

---

1. **ชุดโครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนามันสำปะหลัง

2. **โครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลัง

   กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้น

   กิจกรรมย่อย : การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลัง

3. **ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย)** : การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น : เพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้น (ลูกผสมปี 2554)

   ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Cassava Preliminary Yield Trial : Early bulking varieties (2011 Hybrids)

4. **คณะผู้ดำเนินงาน**

   หัวหน้าการทดลอง : นางสุวลักษณ์ อะมะวัลย์ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง

   ผู้ร่วมงาน : นางจิณณจาร์ หาญเศรษฐสุข นายยุทธจักร วงษ์วัฒนะ
   นายกุลชาต นาคจันทึก นายอดิศักดิ์ สายนภา
   ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง

5. **บทคัดย่อ**

การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้นเพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้น ในปี 2556/57 ได้นำพันธุ์มาจากการคัดเลือกครั้งที่ 2 (ลูกผสมปี 2554) จำนวน 86 พันธุ์ โดยใช้พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 72 และเกษตรศาสตร์ 50 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปลูกเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2556 เก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ 8 เดือน วันที่ 13 มกราคม 2557 ผลการทดลองพบว่า จากการพิจารณาคัดเลือกพันธุ์โดยเปรียบเทียบลักษณะต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ ผลผลิตหัวสด เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ผลผลิตมันแห้ง

รหัสการทดลอง 01-07-54-01-02-01-11-56

ดัชนีเก็บเกี่ยว ความสูง และลักษณะทรงต้น โดยเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน สามารถคัดเลือกไว้ได้ 26 พันธุ์ ได้แก่ CMR54-04-2 CMR54-04-236 CMR54-14-66 CMR54-14-94 CMR54-15-53 CMR54-31-13 CMR54-31-24 CMR54-31-27 CMR54-31-53 CMR54-31-86 CMR54-31-87 CMR54-36-4 CMR54-51-11 CMR54-55-1 CMR54-68-48 CMR54-80-12 OMR54-19-23 OMR54-22-16 OMR54-22-20 OMR54-28-15 OMR54-33-42 OMR54-34-57 OMR54-42-14 OMR54-42-106 OMK54-01-30 และ OMK54-27-4 โดยให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยระหว่าง 2,316-3,733 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยระหว่าง 26.7-33.8 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตแป้งเฉลี่ยระหว่าง 653-1,206 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งเฉลี่ยระหว่าง 950-1,542 กิโลกรัมต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.60-0.80 ความสูงเฉลี่ยระหว่าง 128-272 เซนติเมตร และลักษณะทรงต้นอยู่ในระดับ 1-3 คะแนน ซึ่งจะได้นำไปปลูกคัดเลือกในขั้นตอนเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้นในปี 2557/58 ต่อไป

6. คำนำ

ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในหลายพื้นที่มีความต้องการพันธุ์มันสำปะหลังที่สามารถเก็บเกี่ยวได้เร็วขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ กัน เช่น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาหัวเน่าในที่พื้นที่ปลูกที่เป็นที่ลุ่มมีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน เพื่อใช้เป็นพืชหมุนเวียนเพื่อลดปัญหาการระบาดของโรคและแมลงที่รุนแรงขึ้น เพื่อเป็นรายได้เสริมหลังการเก็บเกี่ยวข้าวในพื้นที่นาบางท้องที่ หรือต้องการมีรายได้เร็วขึ้นเนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการพัฒนาพันธุ์ที่สะสมแป้งได้เร็วและสามารถเก็บเกี่ยวได้ที่อายุไม่เกิน 8 เดือน เพื่อรองรับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวจึงมีความจำเป็น

การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้นเพื่ออายุเก็บเกี่ยวสั้น เป็นขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ต่อเนื่องมาจากการคัดเลือกพันธุ์ครั้งที่ 2 ซึ่งปลูกคัดเลือกพันธุ์แบบต้นต่อแถว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกให้ได้พันธุ์ที่ดีกว่าพันธุ์มาตรฐานที่มีอยู่ในปัจจุบันเมื่อเก็บเกี่ยวที่อายุไม่เกิน 8 เดือน

7. วิธีดำเนินการ

- อุปกรณ์

1. มันสำปะหลังพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกครั้งที่ 2 (ลูกผสมปี 2554) จำนวน 86 พันธุ์
2. มันสำปะหลังพันธุ์มาตรฐาน 4 พันธุ์ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 72 และเกษตรศาสตร์ 50 เพื่อเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ
3. เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์แป้ง แบบ Reimann Scale
4. ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18

5. สารเคมีกำจัดโรค แมลง และวัชพืช

- วิธีการ

วางแผนการทดลองแบบ RCB ทำ 2 ซ้ำ ขนาดแปลงย่อย 5x8 เมตร เก็บเกี่ยวพื้นที่ 3x6.4 เมตร

กรรมวิธี : ปลูกมันสำปะหลังพันธุ์ต่าง ๆ 86 พันธุ์ และมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบ 4 พันธุ์ คือ ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 72 และเกษตรศาสตร์ 50 เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 8 เดือน บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

วิธีปฏิบัติการทดลอง : ปลูกมันสำปะหลังพันธุ์คัดเลือกจำนวน 86 พันธุ์ พร้อมพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบจำนวน 4 พันธุ์ วันที่ 8 พฤษภาคม 2556 โดยใช้ระยะปลูก 1.00 x 0.80 เมตร ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อมันสำปะหลังอายุ 1.5 เดือน โดยใส่ 2 ข้างลำต้นบริเวณชายพุ่มใบ แล้วพรวนดินกลบ กำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน และใช้สารกำจัดวัชพืชตามความจำเป็น เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออายุครบ 8 เดือน วันที่ 13 มกราคม 2557 โดยเก็บเกี่ยวเฉพาะ 3 แถวกลาง และเว้นแถวริมโดยรอบ วัดการเจริญเติบโต ผลผลิต เปอร์เซ็นต์แป้ง และคัดเลือกพันธุ์

การบันทึกข้อมูล : บันทึกข้อมูล การเจริญเติบโต ความสูง จำนวนต้นเก็บเกี่ยว น้ำหนักหัวสด น้ำหนักต้น ใบและเหง้า ค่าดัชนีเก็บเกี่ยว (harvest index) เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ผลผลิตมันแห้ง และประเมินลักษณะทรงต้น โดยประเมินเบื้องต้นอย่างง่ายด้วยสายตาโดยการให้คะแนน ดังนี้

ทรงต้น : 1 = ไม่แตกกิ่ง ต้นตรง

2 = แตกกิ่งบ้างเล็กน้อย โดยแตก 1 ชั้น แต่มีระดับการแตกกิ่งสูง คือ ด้านปลายบน

3 = แตกกิ่งปานกลาง คือ แตกกิ่ง1 ชั้น แต่มีระดับการแตกกิ่งประมาณกึ่งกลางความสูงหรือต่ำกว่า

4 = แตกกิ่งค่อนข้างมาก คือ แตกกิ่งมากกว่า 1 ชั้น แต่มุมการแตกกิ่งแคบ

5 = แตกกิ่งมาก คือ แตกกิ่งมากกว่า 1 ชั้น และมุมการแตกกิ่งกว้าง

- เวลาและสถานที่ เริ่มต้น ตุลาคม 2555 สิ้นสุด มีนาคม 2557

ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

พันธุ์มันสำปะหลังที่ผ่านการคัดเลือกครั้งที่ 2 เพื่ออายุเก็บเกี่ยวสั้น จำนวน 86 พันธุ์ เมื่อนำมาปลูกเปรียบเทียบเบื้องต้น โดยมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้ตรวจสอบ คือ พันธุ์ระยอง 5 พันธุ์ระยอง 7 พันธุ์ระยอง 72 และพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ผลการทดลองพบว่า สามารถคัดเลือกพันธุ์ ได้จำนวน 26 พันธุ์ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความสูง การให้ผลผลิต เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้งต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยว และลักษณะทรงต้น เมื่อเก็บเกี่ยวที่อายุ 8 เดือน ใกล้เคียงกับพันธุ์มาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 1

ผลผลิตหัวสด พันธุ์CMR54-04-2 ให้ผลผลิตหัวสดสูงสุด 3,733 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาเป็นพันธุ์ OMR54-42-14 CMR54-80-12 และ CMR54-31-53 ให้ผลผลิตหัวสด 3,662 3,538 และ 3,489 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 2,316-3,293 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน พันธุ์ระยอง 5 เกษตรศาสตร์ 50 ระยอง 7 และระยอง 72 พบว่า ให้ผลผลิตหัวสด 3,311 2,507 2,107 และ 449 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ (พันธุ์ระยอง 72 ได้ผลผลิตต่ำ เนื่องจากน้ำท่วมขังแปลงในช่วงฤดูฝน ทำให้ผลผลิตเน่าเสียหายค่อนข้างมาก)

เปอร์เซ็นต์แป้ง พันธุ์OMR54-28-15 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงสุด คือ 33.8 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็นพันธุ์OMR54-42-14 OMK54-01-30 CMR54-55-1 และ CMR54-68-48 ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 33.0 32.4 32.0และ 31.9 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 26.7-31.8 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ระยอง 5 ระยอง 72 และระยอง 7 พบว่า ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 29.4 27.7 24.8และ 24.3 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผลผลิตแป้ง พันธุ์OMR54-42-14 ให้ผลผลิตแป้งสูงสุด 1,206 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาเป็นพันธุ์ CMR54-31-53 CMR54-04-2 CMR54-80-12 และ CMR54-68-48 ให้ผลผลิตแป้ง 1,099 1,055 987 และ 954 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 653-939 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 5 เกษตรศาสตร์ 50 ระยอง 7 และระยอง 72 พบว่า ให้ผลผลิตแป้ง 922 735 500 และ111 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

ผลผลิตมันแห้ง พันธุ์OMR54-42-14 ให้ผลผลิตมันแห้งสูงสุด 1,542 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาเป็นพันธุ์CMR54-04-2 CMR54-31-53 CMR54-80-12 และ OMR54-22-16 ให้ผลผลิตมันแห้ง 1,447 1,433 1,362 และ 1,278 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 950-1,236 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 5 เกษตรศาสตร์ 50 ระยอง 7 และระยอง 72 พบว่า ให้ผลผลิตมันแห้ง 1,273 990 747 และ 162 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

ดัชนีการเก็บเกี่ยว พันธุ์CMR54-04-2 ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยวสูงสุด 0.80 รองลงมาเป็นพันธุ์ CMR54-31-86 OMR54-22-20 และ CMR54-31-53 ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยว 0.74 0.73 และ 0.73 ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 0.60-0.72 เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ระยอง 5 ระยอง 7 และระยอง 72 พบว่า ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยว 0.75 0.75 0.73 และ 0.64 ตามลำดับ

ความสูง พันธุ์CMR54-31-27 มีความสูงสูงสุด 272 เซนติเมตร รองลงมาเป็นพันธุ์CMR54-14-94 CMR54-31-87 CMR54-15-53 และ OMR54-42-14 มีความสูง 247 218 213 และ 210 เซนติเมตร ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 128-209 เซนติเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 7 เกษตรศาสตร์ 50 ระยอง 5 และระยอง 72 พบว่า มีความสูง 173 173 144 และ 133 เซนติเมตร ตามลำดับ

ลักษณะทรงต้น (plant type) พบว่า มีอยู่ 13 พันธุ์ ที่ได้คะแนน 1 เท่ากับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ ระยอง 7 และระยอง 72 ซึ่งมีลักษณะทรงต้นตั้งตรงไม่แตกกิ่ง และมี 9 พันธุ์ที่ได้คะแนน 2 คือ มีการแตกกิ่งเล็กน้อยและระดับที่แตกกิ่งอยู่สูงหรือสูงกว่ากึ่งหนึ่งของต้นเช่นเดียวกับพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ส่วนที่เหลืออีก 4 พันธุ์ ได้คะแนน 3 คือ แตกกิ่งปานกลาง โดยแตกกิ่ง 1 ชั้นแต่มีระดับการแตกกิ่งประมาณกึ่งกลางความสูงหรือต่ำกว่า เท่ากับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 5

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากการนำพันธุ์มันสำปะหลังจำนวน 86 พันธุ์ ซึ่งเป็นลูกผสมปี 2554 มาเปรียบเทียบพันธุ์เบื้องต้นเพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้น ในปี 2556/57 โดยใช้พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 72 และเกษตรศาสตร์ 50 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ปลูกทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 8 เดือน จากผลการทดลองได้ทำการคัดเลือกไว้ได้จำนวน 26 พันธุ์ ได้แก่ CMR54-04-2 CMR54-04-236 CMR54-14-66 CMR54-14-94 CMR54-15-53 CMR54-31-13 CMR54-31-24 CMR54-31-27 CMR54-31-53 CMR54-31-86 CMR54-31-87 CMR54-36-4 CMR54-51-11 CMR54-55-1 CMR54-68-48 CMR54-80-12 OMR54-19-23 OMR54-22-16 OMR54-22-20 OMR54-28-15 OMR54-33-42 OMR54-34-57 OMR54-42-14 OMR54-42-106 OMK54-01-30 และ OMK54-27-4 โดยให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยระหว่าง 2,316-3,733 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยระหว่าง 26.7-33.8 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตแป้งเฉลี่ยระหว่าง 653-1,206 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งเฉลี่ยระหว่าง 950-1,542 กิโลกรัมต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.60-0.80 ความสูงเฉลี่ยระหว่าง 128-272 เซนติเมตร และลักษณะทรงต้นอยู่ในระดับ 1-3 คะแนน ในขณะที่พันธุ์

มาตรฐานพันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 72 และ เกษตรศาสตร์ 50 ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยระหว่าง 449-3,311 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยระหว่าง 24.3-29.4 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตแป้งเฉลี่ยระหว่าง 111-922 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งเฉลี่ยระหว่าง 162-1,273 กิโลกรัมต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.64-0.75 ความสูงเฉลี่ยระหว่าง 133-173 เซนติเมตร และลักษณะทรงต้นอยู่ในระดับ 1-3 คะแนน

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำพันธุ์ที่คัดเลือกได้เข้าเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้นในปี 2557/58 ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไปของการปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง

ตารางที่ 1 ความสูง ผลผลิตหัวสด ผลผลิตมันแห้ง เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ดัชนีเก็บเกี่ยว และ ลักษณะทรงต้น ของพันธุ์มันสำปะหลัง ในการเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น : เพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้น (ลูกผสมปี 2554)

ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปี 2556/57

ปลูก : วันที่ 8 พฤษภาคม 2556 เก็บเกี่ยว : วันที่ 13 มกราคม 2557

ลำดับที่	พันธุ์	ความสูง (ซม.)	ผลผลิต (กิโลกรัม/ไร่)		เปอร์เซ็นต์แป้ง	ผลผลิตแป้ง (กิโลกรัม/ไร่)	H.I.	ลักษณะทรงต้น
			หัวสด	มันแห้ง				
1	CMR54-04-2	128 x-F	3,733 a	1,447 ab	28.20 b-r	1,055 abc	0.80 a	1
2	CMR54-04-236	185 d-z	2,898 a-k	1,121 a-k	28.20 b-r	817 a-k	0.67 a-n	1
3	CMR54-14-66	199 b-t	3,018 a-j	1,167 a-i	28.00 b-r	849 a-h	0.70 a-l	2
4	CMR54-14-94	248 abc	2,689 a-o	1,088 a-l	30.40 a-p	824 a-j	0.68 a-m	1
5	CMR54-15-53	214 a-k	2,893 a-k	1,135 a-j	29.05 a-q	836 a-j	0.69 a-m	1
6	CMR54-31-13	206 b-q	2,849 a-l	1,171 a-h	31.55 a-k	899 a-g	0.63 d-o	2
7	CMR54-31-24	202 b-s	3,027 a-i	1,162 a-i	27.90 b-r	841 a-i	0.60 a-m	2
8	CMR54-31-27	272 a	2,644 a-p	1,091 a-l	31.70 a-j	839 a-j	0.60 f-o	3
9	CMR54-31-53	189 c-x	3,489 a-d	1,433 abc	31.55 a-k	1,099 ab	0.74 a-j	1
10	CMR54-31-86	209 b-n	2,609 a-p	1,055 a-n	30.70 a-o	799 a-l	0.74 a-j	2
11	CMR54-31-87	218 a-i	2,578 a-p	1,041 a-n	30.55 a-p	787 a-m	0.67 a-n	1
12	CMR54-36-4	189 c-x	2,800 a-m	1,082 a-l	28.15 b-r	787 a-m	0.68 a-m	1
13	CMR54-51-11	173 e-B	2,547 a-p	981 a-o	27.60 c-s	711 a-o	0.68 a-m	1
14	CMR54-55-1	167 g-C	2,587 a-p	1,073 a-m	31.95 a-i	829 a-j	0.68 a-m	1
15	CMR54-68-48	193 c-w	2,987 a-j	1,236 a-f	31.90 a-i	951 a-e	0.60 h-o	3
16	CMR54-80-12	196 b-u	3,538 abc	1,362 a-d	27.95 b-r	987 a-d	0.69 a-m	2
17	OMR54-19-23	187 c-y	2,747 a-n	1,104 a-l	30.20 a-q	832 a-j	0.63 e-o	3
18	OMR54-22-16	200 b-s	3,293 a-e	1,278 a-e	28.40 a-r	934 a-f	0.68 a-m	1
19	OMR54-22-20	158 h-D	3,045 a-h	1,167 a-i	27.80 b-s	843 a-i	0.74 a-j	2
20	OMR54-28-15	152 k-E	2,502 a-p	1,067 a-m	33.75 ab	843 a-i	0.68 a-m	3
21	OMR54-33-42	148 n-F	2,334 a-q	965 a-o	31.80 a-j	743 a-o	0.73 a-j	1
22	OMR54-34-57	209 b-n	2,316 a-q	950 a-o	31.35 a-l	728 a-o	0.68 a-m	2
23	OMR54-42-14	211 a-m	3,662 ab	1,542 a	33.00 a-e	1,206 a	0.71 a-k	2
24	OMR54-42-106	202 b-s	3,031 a-i	1,234 a-f	31.05 a-m	939 a-f	0.71 a-k	1
25	OMK54-01-30	207 b-p	2,582 a-p	1,076 a-l	32.40 a-g	835 a-j	0.68 a-m	2
26	OMK54-27-4	181 e-B	2,365 a-q	971 a-o	31.40 a-k	744 a-o	0.70 a-l	1

(ตารางที่ 1 ต่อ)

ลำดับ	พันธุ์	ความสูง	ผลผลิต (กิโลกรัม)/ไร่)	เปอร์เซ็นต์	ผลผลิตแป้ง	H.I.	ลักษณะ

ที่		(ซม.)	หัวสด	มันแห้ง	แป้ง	(กิโลกรัม/ไร่)		ทรงต้น
	ระยอง 5	144 q-F	3,311 a-e	1,273 a-e	27.65 b-s	922 a-f	0.75 a-h	3
	ระยอง 7	173 e-B	2,107 a-s	747 d-u	24.25 q-v	499 d-t	0.73 a-j	1
	ระยอง 72	133 v-F	449 tuv	163 stu	24.75 n-v	111 st	0.64 b-o	1
	เกษตรศาสตร์	173 e-B	2,507 a-p	990 a-o	29.35 a-q	735 a-o	0.75 a-g	2
	F-TEST	**	**	**	**	**	**	
	cv (%)	14.6	32.4	33.5	8.9	34.8	9.2	
	MEAN	175	2,071	810	28.31	596	0.68	

ค่าเฉลี่ยในสดมภ์เดียวกันที่มีตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยใช้วิธี DMRT

** = แตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

ตารางที่ 2 แสดงประวัติคู่ผสมของพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ 26 พันธุ์ ในการเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น : เพื่อเก็บเกี่ยวอายุสั้น (ลูกผสมปี 2554) ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปี2556/57

ลำดับที่	พันธุ์	แม่ x พ่อ
1	CMR54-04-2	CHINA x OMR26-14-9
2	CMR54-04-236	CHINA x OMR26-14-9
3	CMR54-14-66	CMR37-18-201 x CM3299-15
4	CMR54-14-94	CMR37-18-201 x CM3299-15
5	CMR54-15-53	CMR37-18-201 X SM2273-23
6	CMR54-31-13	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
7	CMR54-31-24	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
8	CMR54-31-27	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
9	CMR54-31-53	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
10	CMR54-31-86	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
11	CMR54-31-87	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
12	CMR54-36-4	HB60 X SM2273-23
13	CMR54-51-11	OMR26-14-9 X R11
14	CMR54-55-1	OMR44-19-19 X SM2273-23
15	CMR54-68-48	R5 X KU50
16	CMR54-80-12	SC5 X HB60
17	OMR54-19-23	D155

(ตารางที่ 2 ต่อ)

ลำดับที่	พันธุ์	แม่ x พ่อ

18	OMR54-22-16	KU50
19	OMR54-22-20	KU50
20	OMR54-28-15	NEP
21	OMR54-33-42	OMR44-23-34
22	OMR54-34-57	OMR50-03-31
23	OMR54-42-14	SC5
24	OMR54-42-106	SC5
25	OMK54-01-30	CMR 31-09-71
26	OMK54-27-4	Rayong 9